

เอกสารอ้างอิง

- โครงการพัฒนาเทคนิคการทำยาสมุนไพร. การใช้สมุนไพร เล่ม 2. หน้า 92-96, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ, 2524.
- โครงการศึกษาวิจัยสมุนไพร. สมุนไพร อันดับที่ 02. หน้า 98-100, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ, 2524.
- เต็ม สมิตินันท์. ชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทย (ชื่อพฤกษศาสตร์ - ชื่อพื้นเมือง). หน้า 189-190, กรมป่าไม้, กรุงเทพมหานคร, 2523.
- เต็ม สมิตินันท์. พันธุ์ไม้อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่. หน้า 41, กรมป่าไม้, กรุงเทพมหานคร, 2520.
- เพียว เหมือนวงศ์ญาติ. คู่มือการใช้สมุนไพร อันดับที่ 2. หน้า 69, สำนักพิมพ์ เมทริคัลมีเดีย, กรุงเทพมหานคร, 2526.
- พระยาวิจิตรวาทการ (วิจิตร โทกคกเมศ). ชื่อพรรณไม้แห่งประเทศไทย ฉบับชื่อพื้นเมือง ชื่อพฤกษศาสตร์. หน้า 276-278, กรมป่าไม้, กรุงเทพมหานคร, 2491.
- วิศา เทพหัสดิ. พจนานุกรมศัพท์พฤกษศาสตร์ สาขาพฤกษอนุกรมวิธาน. หน้า 194, ภาควิชาพฤกษศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร, 2523.
- สมาคมร.แพทย์แผนโบราณ. ประมวลสรรพคุณยาไทย ว่าด้วยพฤกษชาติ วัตถุธาตุ, และสัตว์วัตถุานาชนิด. ภาค 2. หน้า 286-277, พิชัยการพิมพ์, กรุงเทพมหานคร, 2510.
- Andrews, F.W. The Flowering Plants of the Sudan vol. 3. pp. 110-123, T.Buncle & Co., LTD., Arbroath, 1956.
- Backer, C.A. and Bakhuizen Van Den Brink, R.C. Flora of Java vol. 2. pp. 483-498, N.V.P. Noordhoff, Groningen, 1965.
- Bailey, L.H. Manual of Cultivated Plants pp. 819-821, The Macmillan company, New York, 1949.

- Bor, N.L. and Raizada, M.B. Some Beautiful Indian Climbers and Shrubs pp.1-11, John Bale,son & Curnow, London, 1939-1947.
- Britton, N.L. Flora of Bermuda pp. 298-302, Hafner Publishing Company New York, 1965.
- Brown, W.H. Useful Plants of Philippine Flowering Plants vol.3. pp. 258-265, Bureau of Printing, Manila, 1946.
- Craib, W.G. Contribution to the Flora of Siam (Dicotyledones) in Aberdeen University Studies No.57. pp 140-142, 1921.
- _____. "List of Siamese Plants, with Descriptions of New Species" Kew Bulletin (1911): 385-476.
- Craib, W.G. and Kerr, A.F.G. Florae Siamensis Enumeratio vol. 3 part 2 pp. 10-21, Siam Society, Bangkok, 1951.
- Dassanayake, M.D. and Fosberg, F.R. A Revised Handbook to the Flora of Ceylon vol.1. pp. 313-344, A.A. Balkema, Rotterdam, 1980.
- Drury, C.H. The Useful Plants of India pp. 258-259, William H. Allen & Co., London, 1873.
- Durand, T. and Jackson, B.D. Index Kewensis-Supplementum vol. 1. pp. 223, Oxford University Press, London, 1886-1895.
- _____. Index Kewensis-Supplementum vol.5. pp. 141, Apud Humfredum Milford, A.M., London, 1911-1915.
- _____. Index Kewensis-Supplementum vol.6. pp. 107, Apud Humfredum Milford, A.M., London, 1916-1920.
- _____. Index Kewensis-Supplementum vol.11. pp. 125-126, Apud Galfridum Cumberlege, London, 1941-1950.
- Feinbrun-Dothan, N. Flora Palaestina part 3 pp. 31-33, Jerusalem Academic Press, Jerusalem, 1978.
- Gagnepain and Courchet "Convolvulacees" Flore Générale de L' Indo-Chine 4 (1915): 229-271.

- Gamble, J.S. Flora of the Presidency of Madras part 1-5 pp. 911-919,
Published under the Authority of the Secretary of State for
India in Council, Calcutta, 1923.
- Greenwood, W. "Notes on Some Fijian Weeds and Introduced Plants"
Journal of the Arnold Arboretum 30 (1949): 75-84.
- Grisebach, A.H.R. Flora of the British West Indian Islands pp. 466-
474, Wheldon & Wesley, LTD. and Hafner Publishing Co., New
York, 1963.
- Henderson, M.R. Malayan Wild Flowers (Dicotyledons) part 1 pp. 318-
320, The Malayan Nature Society, Kuala Lumpur, 1974.
- Hillebrand, W. Flora of the Hawaiian Islands pp. 313-317, Hafner
Publishing Company, New York, 1965.
- Hooker, J.D. The Flora of British India vol.4. pp. 196-216, L. Reeve
& Co., LTD., Arbroath, 1956.
- Hooker, J.D. and Jackson, B.D. Index Kewensis vol.1. pp. 1222-1228,
Clarendon Press, Oxford, 1895.
- Hutchinson, J. and Daiziel, J.M. Flora of West Tropical Africa vol. 2.
pp.344-352, Crown Agents for Oversea Government and Administra-
tions, Millbank, 1963.
- Kerz, S. Forest Flora of British Burma vol. 2. pp. 217-220, Office
of the Superintendent of Government Printing, Calcutta, 1887.
- Lecomte, H. Flore Generale de L' Indo-Chine T. 4. pp. 229-271, Masson
et Cie, Paris, 1915.
- Linnaeus, C. Genera Plantarum vol. 3. pp. 76, Wheldon & Wesley, LTD.,
Wemheim, 1754.
- Linnaeus, C. Species Plantarum vol. 1. pp. 159-162, Bernard Quaritch
LTD., London, 1753.
- Maheshwari, J.K. The Flora of Delhi pp. 232-239, Council of Scientific
& Industrial Research, New Delhi, 1970.

- Menninger, E.A. Flowering Vines of the World pp. 145-152, Hearthsides Press Incorporated, New York, 1970.
- Merrill, E.D. An Enumeration of Philippine Flowering Plants vol. 3. pp. 364-369, Bureau of Printing, Manila, 1923.
- _____. "Records of Indo-Chinese Plants. III" Journal of the Arnold Arboretum 23 (1942): 156-179.
- Phạm-Hoảng Hộ. Cây-Có Miền-Nam Viet-Nam an Illustrated Flora of South Viet-Nam vol.2. pp. 235-243, Trung-Tam Hoc-Lieu, Bo Giao-Duc, 1972.
- Phạm-Hoảng Hộ. and Nguyen-Van-Duong. The Flora of Vietnam pp.440-447, Ministere de L'education National, 1960.
- Post, G.E. Flora of Syria, Palestine and Sinai vol. 2. pp. 211-213, American Press, Beirut, 1933.
- Ridley, H.N. The Flora of Malay Peninsular vol. 2. pp 459-462, L. Reeve & Co., LTD., London, 1923.
- Saldanha, C.J. and Nicolson, D.H. Flora of Hassan District Karnataka India pp. 468-472, Amerind Publishing Co. PVT. LTD., New Delhi, 1976.
- Sastri, B.N. The Wealth of India vol. 5. pp. 237-254, Council of Scientific & Industrial Research, New Delhi, 1959.
- Schmidt, J. Flora of Koh Chang pp. 322, Bianco Luno, Copenhagen, 1900-1916.
- Stone, B.C. The Flora of Guam vol. 6. pp. 489-494, University of Guam, 1970.
- Van Ooststroom, S.J. "Additional Notes on the Convolvulaceae of New Guinea" Journal of the Arnold Arboretum 29 (1948): 414-418.
- _____. "Convolvulaceae" in Van Steenis, C.G.G.J. Flora Malesiana vol. 4. pp. 388-512, P. Noordhoff, LTD., Djardarta, 1954.

_____. "The Convolvulaceae of Malaysia, III" Blumea 3 (1940):
481-582.

Walker, E.H. Flora of Okinawa and the Southern Ryukyu Islands pp. 865-
871, Smithsonian Institute Press, Washington, D.C., 1976.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

ศัพท์อภิธาน

absence	ไม่มี ไม่ปรากฏให้เห็น
acuminate	ลักษณะของปลายใบหรือปลายกลีบดอกที่เรียวแหลม สังเกตคานข้างของส่วนปลายนี้จะค่อย ๆ เว้าจาก ส่วนโคนไปหาส่วนปลาย
acute	ลักษณะปลายที่แหลมโดยมีคานข้างของปลายแหลมนั้นตั้ง ตรงหรือโค้งมนเล็กน้อย มักใช้กับกลีบดอก ใบและใบ ประดับ
adpressed	เบียดแน่นกับอวัยวะอื่น ซึ่งมักมีขนาดใหญ่กว่า ทำให้ เหมือนกับถูกกดหรืออัดจนแบน
aggregate	ลักษณะที่มีอยู่รวมกันแน่น เป็นกระจุก แต่สิ่งที่มาอยู่รวม กันนั้นมิได้เชื่อมติดกัน เช่น การที่ดอกเล็ก ๆ หลายดอกมา อยู่รวมกันเป็นกระจุก โดยที่ดอกแต่ละดอกมิได้เชื่อมติด กันเลย
alternate	ไม่ตรงกัน เรียงกัน เช่น การติดของใบกับกิ่งที่ระดับ เดียวกันมีใบเพียง 1 ใบ และสลับข้างกันไป, หรือ ตำแหน่งของเกสรตัวผู้ที่อยู่ไม่ตรงกับกลีบดอก เป็นต้น
annual	พืชล้มลุก, พืชที่เจริญจากเมล็ดจนโตเต็มที่และตายไปภายใน เวลาเพียงฤดูกาล หรือหนึ่งปี
anther	อับเรณู อับเกสรตัวผู้ อวัยวะที่ทำหน้าที่สร้างละอองเกสร ตัวผู้
apex	ยอด ปลาย

appressed	มีความหมายเหมือนกับ adpressed
ascending	เจริญขึ้นไปในแบบที่เป็นเส้นโค้งจากแนวราบก่อนเล็กน้อยแล้วจึงค่อย ๆ ตรง
awn	เส้นขนที่ยาวใหญ่ หรือขนแข็ง ๆ
bi	คำที่เกินหน้าคำอื่น แล้วมีความหมายว่า 2 หรือ 2 เท่า เช่น bicolor หมายความว่า มี 2 สี
bract	ใบประดับ ใบที่ลดรูปหรือเปลี่ยนรูปไปจนแตกต่างจากใบปกติมาก มีหน้าที่รองรับดอกเดี่ยว หรือช่อดอก ใบพืชบางชนิดใบประดับเปลี่ยนรูปเป็นเกล็ดเล็กและแข็ง เช่น พืชตะกูลหญ้า และบางชนิดเป็นแผ่นขนาดใหญ่ มีสีเขียวใช้ล่อแมลงได้ เช่น ใบประดับของดอกหน้าวัว
bristle	ขนแข็ง ๆ
calyx	ชั้นของกลีบเลี้ยง ชั้นของกลีบดอกซึ่งอยู่นอกสุดของดอกไม้ ทำหน้าที่ห่อหุ้มหรือปกคลุมส่วนอื่นของดอก ขณะที่ดอกยังตูมอยู่ ส่วนมากมีสีเขียวหรือสีอื่น ซึ่งไม่สดใส สดุดดา เหมือนกับกลีบดอก อาจแยกกันเป็นกลีบ ๆ เรียกว่ากลีบเลี้ยง (sepal) หรือเชื่อมติดกันเป็นบางส่วน เรียกส่วนที่ติดกันว่า calyx tube และส่วนปลายที่แยกกันเป็นกลีบ ๆ ว่า calyx lobe
campanulate	รูปร่างคล้ายระฆัง ใช้กับลักษณะของกลีบดอกที่เชื่อมติดกันมีลักษณะกลม และค่อย ๆ ผายออกเป็นปาก คล้ายกับรูประฆังคว่ำ
capsule	ผลชนิดหนึ่งซึ่งเมื่อแก่แล้วเปลือกจะแห้งและแตกออกภายใน มี เมล็ดมาก เกิดจาก ovary ที่ประกอบด้วยหลาย carpel

carinate	รูปร่างเหมือนท้องเรือ มักจะมีสันค้ำด้านล่างยื่นออกมายาวกว่าส่วนบน
climber	ไม้เลื้อย ไม้เถา พันธุ์ไม้ที่ค้ำองอาศัยสิ่งอื่นเป็นหลักในการเลื้อยพันเสมอ เนื่องจากไม้อาจทรงตัวอยู่โดยลำพังได้
compound cyme	ช่อกอรวมซึ่งการเจริญของแกนช่อกอมีขีดจำกัด แต่จะแตกแขนงออกทางค้ำข้าง เป็นช่อกอย่อย ๆ แบบ cymose ทำให้เห็นเป็นช่อกลมใหญ่
condensed	อยู่รวมกัน หรืออัดกันแน่น
conical	มีลักษณะเหมือนรูปกรวย
cordate	รูปร่างเหมือนหัวใจ ไซ้กับแผ่นใบที่มีรูปร่างคล้ายรูปหัวใจ หรือฐานใบที่มีลักษณะคล้ายฐานของรูปหัวใจ
coriaceous	เหนียวคล้ายแผ่นหนัง ไซ้แสดงลักษณะของใบหรือใบประดับที่มีเนื้อใบเหนียว และหนาคคล้ายแผ่นหนัง
corolla	ชั้นของกลีบดอก ชั้นกลีบดอกที่ติดจากชั้นของกลีบเลี้ยงเข้ามา โดยมากมีสีสวยงาม อาจแยกกันเป็นกลีบ ๆ เรียกว่า petal หรือเชื่อมติดกันเป็น corolla tube
corolla limb	ส่วนปลายของ corolla tube ที่แยกออกจากกันเป็นกลีบ ๆ อาจเรียกว่า corolla lobe ก็ได้
creeping	การทอดเลื้อยของลำต้นที่ซไปตามดิน และมีรากพิเศษเกิดขึ้นตามส่วนที่แตะดิน พืชที่ทอดเลื้อยเช่นนี้เรียกว่า creeper
cuspidate	ลักษณะปลายใบแบบหนึ่งซึ่งสองข้างมน และตรงกลางเป็นยอดแหลมตรงขึ้นไปสั้น ๆ

cyme	ช่อคอกชนิดที่การเจริญของช่อมีขีดจำกัด ดอกที่เกิดก่อนจะอยู่กลางช่อและการบานจะเริ่มจากกลางช่อ และทยอยออกไปทางข้างคามลำดับ
cymose	มีช่อคอกแบบ cyme
dehiscence fruit	ผลที่เปลือกแตกเมื่อแก่เต็มที่แล้ว
dentate	ลักษณะขอบใบที่จักเป็นฟันเลื่อย รอยจักแต่ละอันจะอยู่ในแนวตั้งฉากกับขอบใบ
dichasium	ช่อคอกแบบหนึ่งในจำพวก cyme ซึ่งมีแกนของช่อแยกจากกันเป็น 2 แฉกตรงข้ามกันเสมอ
elliptic	รูปรีตรงกลางกว้างที่สุด และเรียวไปหาหัวท้าย ปลายทั้งสองข้างมน ไร้แสดงลักษณะรูปร่างของใบ ใบประดับ และกลีบดอก
emarginate	ลักษณะปลายใบ ที่มีรอยเว้าลึก ลงตรงกลาง
entire	เรียบ ไร้แสดงลักษณะขอบใบหรือขอบกลีบดอกที่เรียบสม่ำเสมอ ไม่มีรอยเว้า
erect	ตั้งตรงขึ้นไป ไม่ห่อคนอนหรือเลื้อย
exserted	ยื่นขึ้นไปสูงกว่าที่เคยล้อมรอบอยู่ เช่น เกสรตัวผู้โผล่พ้นส่วนบนสุดของกลีบดอกส่วนที่เชื่อมติดกัน หรือโผล่พ้นคอโรลล่าหีบ
filament	ก้านชูอับเกสรตัวผู้ ก้านชูอับเรณู
filiform	ลักษณะเหมือนเส้นเชือก เป็นเส้นกลมเล็ก และ ยาว เช่น ลักษณะของ style ในพืชบางชนิด
fimbriate	เป็นชายครุย เป็นเส้นฝอย ๆ ตามขอบและค่อกันเป็นแถบ

- free แยกกัน ไม่เชื่อมติดกัน เช่น เกสรตัวผู้ของบัวหลวง (*Nelumbo nucifera*) ที่แยกจากกันเป็นเส้น ๆ ไม่มีส่วนใดเชื่อมกันเลยเรียกว่า stamen free
- fruit ผล, รังไข่ที่เจริญเต็มที่แล้ว รวมทั้งบางส่วนของคอกที่อาจจะเจริญขึ้นมาพร้อมกัน เช่น กลีบคอกชั้นนอก ยอดเกสรตัวเมีย และเกสรตัวเมีย โดยทั่วไปภายในผลจะมีเมล็ด นอกจากผลนั้นจะเกิดจากรังไข่ ที่มิได้รับการผสม
- funnel form รูปร่างเหมือนกรวย หมายถึงแบบหนึ่งของกลีบคอก ที่เชื่อมติดกัน โดยมีส่วนล่างค่อนข้างแคบ แล้วผายออกกว้างตอนบน คล้ายกับรูปกรวย เช่น corolla tube ของคอกผักบุ้ง (*Ipomoea aquatica*)
- fusiform รูปร่างคล้ายกระสวย ตรงกลางป่องและเรียวแหลมที่หัวท้าย โดยมากใช้กับรากหรือลำต้นไต่ดินที่มีอาหารสะสมทำให้มีรูปร่างต่าง ๆ กัน
- genus ลำดับชั้นนอกของระบบการจัดจำแนกพืช หรือสัตว์ ประกอบด้วยหลาย ๆ species หรือ species เกี่ยว เป็นคำเอกพจน์ พหูพจน์ คือ genera
- glabrous เกดียง ไม่มีขน ไร้กั้นลักษณะผิวของอวัยวะต่าง ๆ เช่น ลำต้น ใบ และใบประดับ เป็นต้น
- gland อวัยวะที่ทำหน้าที่สร้างหรือขับสารบางอย่าง เช่น nectary gland ก่อมสรน้ำหวานในดอกไม้ ฯลฯ อวัยวะชนิดนี้พบบ่อยครั้งตามปลายเส้นขน
- hair ส่วนที่เจริญยื่นออกไปจากเซลล์ในชั้นผิวของอวัยวะต่าง ๆ มีขนาดรูปร่างและชื่อเรียกเฉพาะต่าง ๆ กันไป ส่วนมากมักหมายถึงส่วนที่ประกอบด้วยเซลล์เพียงเซลล์เดียว ถ้า

	ประกอบด้วยเซลล์หลายเซลล์ เรียกว่า trichome
hastate	รูปร่างเหมือนหัวลูกศรแต่ฐาน 2 ข้างกางออกทำมุมประมาณ 90 องศากับแกน โดยมากใช้กับลักษณะในที่มีรูปร่างคิงกล้าว เช่น ใบของคันชาเขียก (<u>Monochoria vaginalis</u>)
head	1) มีความหมายเหมือนกับ condensed 2) มีความหมายเหมือนกับ composite inflorescence
helicoid	บิดเป็นเกลียวแบบก้นหอย ใช้กับลักษณะของช่อกอกเช่น helicoid cyme ซึ่งเป็นช่อกอกที่มีช่อกอกออกก้านเดี่ยวของแกน และช่อบิดเป็นเกลียวแบบก้นหอย
herb	พืชล้มลุก หมายถึงพืชที่ไม่มีเนื้อไม้ ลำต้นไม่แข็งแรง มักเจริญอยู่ใกล้ผิวดินหรือทอดลงไปกับผิวดินได้ง่าย ส่วนมากมีอายุสั้น เช่น กล้วย (<u>Musa spp.</u>) ว่านกาบหอย (<u>Rhoeo discolor</u>) และพลับพลึง (<u>Crinum asiaticum</u>) เป็นต้น
herbaceous	ไม่มีเนื้อไม้
herbarium	พิพิธภัณฑ์พืช สถานที่เก็บรวบรวมตัวอย่างพันธุ์พืชที่เป็นของแห้ง และเก็บรักษาไว้ในพิพิธภัณฑ์พืช
hilum	1) ตำแหน่งที่ก้านชูเมล็ด ติดกับเมล็ด 2) รอยแผลเป็นบนเมล็ดตรงตำแหน่งที่ก้านชูเมล็ด (funiculus) เคยติดกับเมล็ด
indehiscent fruit	ผลที่เปลือกไม่แตกเมื่อแก่เต็มที่แล้ว
inflorescence	ช่อกอก กลุ่มของช่อกอกที่มีจำนวนมากกว่าหนึ่งช่อกอกขึ้นไป และเกิดอยู่บนก้านอันเดียวกัน

inserted	ติดอยู่กับสิ่งอื่น เช่น เกสรตัวผู้ ติดอยู่กับกลีบดอกชั้นใน
involucrate	มีริ้วประดับ
involucre	ริ้วประดับ ชั้นของใบประดับซึ่งมีขนาดเล็ก และมักมีจำนวนมากเรียงเป็นวงเพื่อรองรับดอก หรือช่อดอก อาจจะมีหนึ่งชั้นหรือหลายชั้น เช่น involucre ของช่อดอกใน Family Compositae
key	รูปวิธาน หนังสือหรือคู่มือที่ใช้เป็นคู่มือสำหรับการตรวจหาชื่อ (identify) พืชในลำดับขั้นต่างๆ โดยใช้การเปรียบเทียบลักษณะเป็นสำคัญ
leafy bract	ใบประดับที่เป็นแผ่นแบนสีเขียวคล้ายกับแผ่นใบแต่ขนาดเล็กกว่า
lenticel	รอยแตกรูปเลนส์ ความเปลือกไม้ ทำหน้าที่ช่วยในการแลกเปลี่ยนแก๊ส เห็นได้ชัดในพืชบางชนิด
limb	ส่วนที่แผ่กว้างออกเป็นแผ่นแบนของอวัยวะต่าง ๆ ส่วนมากหมายถึงส่วนปลายของ corolla tube ที่แผ่กว้าง และแยกออกจากกัน ซึ่งเรียกว่า corolla lobe ก็ได้
linear	ลักษณะของใบ หรือกลีบดอกที่เป็นแผ่นยาวและแคบ ความยาวอย่างน้อย 8 เท่าของความกว้าง และขอบใบทั้ง 2 ด้านขนานกันหรือเกือบขนานกัน เช่น ใบหญ้าต่าง ๆ
lobe	แฉกของกลีบดอก กลีบเลี้ยง หรือใบ ซึ่งเว้าลึกลงไปประมาณครึ่งหนึ่งของความยาวกลีบหรือครึ่งหนึ่งของระยะจากขอบใบไปถึงเส้นกลางใบ
lobed	เป็นแฉกคั่น ๆ ตามลักษณะที่อธิบายไว้ใน lobe
locule	ช่อง หรือห้องเล็ก ๆ พบใน ovary หรืออับเรณูที่มีผนังกันแบ่งภายในเป็นช่อง ๆ

margin	ขอบของอวัยวะที่มีลักษณะเป็นแผ่น โดยมากหมายถึงขอบใบ
midpetaline band	แถบที่เกิดจากเส้น (nerve) 2 เส้นแยกกัน อยู่บริเวณกึ่งกลางของ corolla lobe
monochasium	ช่อกดอกแบบ cyme ซึ่งลดรูปจนเหลือเพียงช่อกดอกในแต่ละช่อ
node	ข้อ ตำแหน่งซึ่งเป็นที่เกิดของใบ
ob-	เป็นคำภาษาลาตินที่เติมเข้าข้างหน้าคำอื่นแล้วมีความหมายว่าตรงข้ามกับภาวะเดิม หรือกลับทาง เช่น obovate หมายความว่าถึงรูปใบ หรือกลับคอกที่เป็นรูปไข่ แต่กลับหัวเอาทางค้ำนเล็กกว่าอยู่ข้างล่าง
oblong	รูปร่างคล้ายสี่เหลี่ยมผืนผ้า มีส่วนยาวมากกว่า ค้ำนกว้าง 2-3 เท่า และค้ำนข้างทั้งสองขนานกันหรือเกือบขนานกันตลอด ใช้กับลักษณะของใบ กลีบคอก หรือใบประดับ
obovate	รูปไข่แต่กลับเอาทางป้าน หรือส่วนที่กว้างกว่าอยู่ข้างบน ใช้สำหรับลักษณะของใบ กลีบคอกหรือใบประดับที่มีรูปร่างเหมือนรูปไข่ แต่ฐานแคบและปลายกว้างกว่า
obtuse	ป้าน กลม หรือมน ใช้แสดงลักษณะส่วนปลายของใบ กลีบคอก หรือ ใบประดับ
ovary	รังไข่ส่วนหนึ่งของชั้นเกสรตัวเมียที่มี ovule อยู่ภายใน จำแนกได้เป็น 3 ชนิด คือ <ol style="list-style-type: none"> 1) superior ovary หมายถึง ovary ที่ติดอยู่กับฐานรองคอก ในตำแหน่งที่สูงกว่าการติดของชั้นอื่น ๆ ของคอก 2) inferior ovary หมายถึง ovary ที่ติดอยู่กับฐานรองคอกในตำแหน่งที่ต่ำกว่าการติดของชั้นอื่น ๆ ของคอก

pectinate	<p>1) ลักษณะขอบใบ หรือขอบของหูใบที่เว้าคั่น ๆ และถี่ ทำให้เกิดเป็นซี่เล็กแหลมเรียงกันคล้ายซี่ฟันหวี</p> <p>2) ลักษณะการเรียงตัวของหนามในพวงกระบอกของพืชที่เรียงกันแบบซี่ฟันหวี</p>
pedicel	<p>ส่วนของลำต้นช่วงปล้องแรกจากฐานรองคอกลงมา เรียกว่า ก้านคอก ในคอกเดี่ยว และก้านคอกย่อย ในช่อคอก</p>
peduncle	<p>ส่วนของลำต้นช่วงปล้องที่สองจากฐานรองคอกลงมาจึงอยู่ต่อจาก pedicel ลงมา เรียกว่า ก้านคอก ในคอกเดี่ยว และก้านช่อในช่อคอก</p>
perennial	<p>1) มีชีวิตอยู่ได้นานเกิน 2 ปี หรือ 2 ฤดูขึ้นไป</p> <p>2) พืชที่มีอายุยืน และโดยปกติจะออกดอกออกผลได้หลายครั้งในช่วงชีวิต พืชเหล่านี้อาจมีอายุตั้งแต่ 3 ปี จนถึงนานนับเป็นร้อยปีก็ได้</p>
petiole	ก้านใบ
pinnatifid	<p>ลักษณะที่ขอบใบเว้าลึกเข้าไปหาเส้นกลางใบในลักษณะเดียวกับใบประกอบแบบขนนก แต่การเว้านั้นยังไม่ลึกมากจนถึงกับทำให้แผ่นใบขาดจากกันเป็นส่วน ๆ</p>
pinnatipartite	<p>ลักษณะที่ขอบใบเว้าลึกจนถึงเส้นกลางใบในลักษณะเดียวกับใบประกอบแบบขนนก ทำให้ดูเป็น ๆ คล้ายกับเป็นใบประกอบแบบขนนก</p>
pollen	<p>ละอองเกสรตัวผู้ หรือ microgametophyte ซึ่งอยู่ภายในอับเรณู</p>
prostrate	แผ่คลุมอยู่บนพื้นดิน

pseud, pseudo-	เป็นคำที่ใช้เติมข้างหน้าคำอื่น แล้วมีความหมายว่าไม่จริง ไม่แท้ เช่น pseudobulb หมายถึงลำต้นเหนือดินของ กล้วยไม้บางชนิดที่มีลักษณะสั้น หนา และอวบคล้ายกับหัว (bulb)
puberulent	มีขนสั้น ๆ และนุ่ม ปกคลุมเพียงเล็กน้อย
pubescent	มีขนสั้น ๆ และนุ่มปกคลุมตามผิว คำนี้มักใช้เสมอเมื่อกล่าว ถึงการที่อวัยวะใดอวัยวะหนึ่งมีขนปกคลุม โดยมีได้คำนึงถึง ลักษณะเส้นขนเลย
quincuncial	แบบหนึ่งของการจัดระเบียบของกลีบดอกในดอกทูน ซึ่งมีกลีบ 5 กลีบ โดยที่สองกลีบจะถูกซ่อนอยู่ในซอกอีกสองกลีบอยู่นอกสุด และคลุมกลีบในสองกลีบไว้มีค ส่วนอีกกลีบหนึ่งจะเหลื่อมสลับ อยู่ระหว่างกลีบชั้นนอกและชั้นใน
raceme	ช่อดอกแบบหนึ่งซึ่งดอกมีก้านยาวเท่า ๆ กัน และเรียงตามแกน ที่ยาวไม่จำกัด ดอกที่อยู่โคนช่อจะบานก่อนดอกที่ปลายช่อเสมอ เช่น ช่อดอกของคันเหียนหยก (<u>Duranta repens</u>) และ พวงทอง คัน (<u>Thryallis glauca</u>)
racemose	เหมือน หรือคล้ายคลึงกับช่อดอกแบบ raceme
radial symmetry	มีความหมายเหมือนกับ actinomorphic
recurved	โค้งลงข้างล่าง หรือ โค้งกลับไปข้างหลัง
reflexed	โค้งลง เบนลง หรือ โค้งกลับไปข้างหลังอย่างฉับพลัน
reniform	รูปร่างเหมือนไต หรือเมล็ดถั่ว (จะติดกับส่วนอื่นตรงรอยเว้า เป็นแอ่งลึกลงข้าง ๆ)
retrose	เบนกลับ โค้งกลับ หรือ โค้งลง

retuse	ลักษณะปลายใบหรือปลายกลีบที่กว้าง ๆ มน และมีรอยเว้าแหลมคั่น ๆ ตรงกลาง
root	ราก ส่วนของพืชช่วงที่ส่วนใหญ่อยู่ใต้ดิน ไม่มีข้อ ปล้อง ทาและใบเกิดจากเจริญมาจาก radicle ของต้นอ่อนในเมล็ด
sagittate	ลักษณะเหมือนหัวลูกศร เป็นรูปสามเหลี่ยมซึ่งฐานโค้งเว้าออกไปสู่มุมทั้ง 2 ข้างของฐาน
salverform	ลักษณะกลีบดอกซึ่งโคนโคนติดกันเป็นหลอดเล็กยาวและปลายแผ่กว้างเป็นกลีบ ๆ แต่ละกลีบตั้งฉากกับส่วนที่เป็นหลอด
scorpioid	ช่อดอกจำพวก cyme ชนิดหนึ่ง ซึ่งช่อจะโค้งงอเหมือนลานนาฬิกา และดอกออกสลับซ้าย ขวา เป็น 2 แถวคล้ายกับการติดของใบกับกิ่ง แบบ alternate อาจจะเรียกว่า helicoid cyme ก็ได้
seed	เมล็ด ovule ที่ได้รับการปฏิสนธิ แล้วเจริญขึ้นมา โดยมีเปลือกหุ้ม และมีต้นอ่อน (embryo) อยู่ภายใน
sepal	กลีบดอกชั้นนอกแต่ละกลีบ เรียกว่ากลีบเลี้ยง
sericeous	มีลักษณะเหมือนเส้นไหม เช่น ลักษณะผิวใบที่ปกคลุมด้วยขนยาว นุ่มเป็นมัน และละเอียดคล้ายเส้นไหม
shrub	ไม้พุ่ม พันธุ์ไม้ชนิดที่มีเนื้อไม้ และแตกกิ่งก้านสาขาในระดับใกล้ระดับผิวดินทำให้ดูเป็นกอ หรือเป็นพุ่ม
spinulose	มีหนามเล็ก ๆ
stamen	เกสรตัวผู้ อวัยวะซึ่งทำหน้าที่สร้างละอองเกสรตัวผู้ ประกอบด้วยส่วนสำคัญ 2 ส่วน คือ อับเรณู หรืออับเกสรตัวผู้ กับก้านชูอับเรณู

stigma	ยอดเกสรตัวเมีย ส่วนปลายของชั้นเกสรตัวเมีย ซึ่งทำหน้าที่รับหรือจับละอองเกสรตัวผู้ ส่วนปลายนี้มีรูปร่างต่าง ๆ กัน และโดยมากจะมีขนเล็ก ๆ มีน้ำหวานหรือน้ำเมือกเหนียว ๆ ช่วยให้ละอองเกสรตัวผู้ติดได้ง่ายยิ่งขึ้น
stipule	หูใบ ระวังค์ซึ่งอยู่ตรงโคนก้านใบ มักมีเป็นคู่ หรือเชื่อมติดกันเป็นแผ่นเดียว ระวังค์ดังกล่าวนี้มีลักษณะต่าง ๆ กันมากมาย เช่น เป็นแผ่น เป็นเส้น เป็นเกล็ด และเป็นหนาม ฯลฯ
style	ก้านชูยอดเกสรตัวเมีย หมายถึง ส่วนที่เป็นเส้นหลอดหรือแท่ง เชื่อมต่อระหว่างรังไข่ กับยอดเกสรตัวเมีย
sub-	คำที่เติมหน้าคำอื่น และมีความหมายว่า เล็กน้อย ก่อนข้างจะ เกือบจะ
subglabrous	ค่อนข้างจะเกลี้ยง (มีขนอยู่บ้างเพียงเล็กน้อย)
subglobular	เกือบกลม ค่อนข้างกลม
subterranean	อยู่ในดิน เช่น subterranean stem หมายถึง ลำต้นที่อยู่ในดิน หรือลำต้นใต้ดินนั่นเอง
synonym	ชื่อพ้อง ชื่อซึ่งตั้งให้กับพืชชนิดใดชนิดหนึ่งโดยถูกต้อง แต่ปรากฏว่าพืชนั้นมีชื่อเดิมที่ถูกต้องและเก่ากว่าอยู่แล้ว ชื่อซึ่งตั้งขึ้นใหม่นี้จึงเป็นชื่อพ้อง
tomentose	ปกคลุมด้วยขนสั้น นุ่ม และหนาคล้ายผ้าขนสัตว์
tomentum	เหมือนขนสัตว์
tuber	ลำต้นใต้ดินซึ่งพองออกเป็นหัว สำหรับเก็บสะสมอาหาร เช่น หัวมันฝรั่ง (<u>Solanum tuberosum</u>)

tuberous	มีลักษณะคล้าย tuber เช่นหัวมันเทศ (<u>Ipomoea batatus</u>) เป็นรากเก็บอาหาร มี ลักษณะพองเป็นหัวๆ จึงเรียกว่า tuberous root
tubular	ลักษณะกลีบดอกซึ่งโคนโคนติดกันเป็นหลอดเล็กยาว และ ปลายแยกเป็นกลีบๆ แต่ละกลีบอยู่ในแนวเดียวกับส่วนที่ เป็นหลอด
umbel	ช่อดอกแบบหนึ่งซึ่งดอกหลายๆดอกออกจากจุดเดียวกันหมด ทำให้มีลักษณะคล้ายซี่ร่ม การบานของดอกอาจจะเริ่ม จากกลางช่อดอกไป หรือเริ่มจากขอบนอกมาสู่กลางช่อ ก็ได้
umbellate	มีลักษณะเป็น umbel เหมือนช่อดอกแบบ umbel
verrucose	ผิวไม่เรียบ มีตุ่มๆ คล้ายเป็นตุ่ม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

กษัตริย์ผู้เก็บ

Adisai	BK: ^{* **} 306(5), 801(12), 861(20)
A. Wuttanapongseere	BK: 21(1)
A.F.G. Kerr	BK: 4474(23), 4691(6), 4900(18), 6225(16), 6427(17), 6957(2), 7941(4), 8011(18), 8983(9), 9340(14), 9359(18), 10120(18), 10667(25), 10980(19), 11167(9), 11920(21), 13423(19), 13524(19), 13952(26), 15112(19), 15125(9), 16173(3), 16181(13), 16585(26), 16648(26), 16670(11), 17311(26), 17393(29), 19761(16), 19951(14), 20626(3), ^{***} s.n.(9) BKF: 4518(17), 16181(13), 16648(26),
B. Chieowanich	BK: 16(14)
Chit	BKF: 363(20)
C. Niyomdham et al.	BKF: 235(20)
C. Phengkklai et al.	BKF: 2571(27), 3759(12), 3800(20), 3829(12) 3944(27), 6287(12),
C.F. Van Beusekom et al.	BK: 4483(25) BKF: 3234(19), 3898(6), 4040(17), 4190(4), 4475(18)

* = หมายเลขผู้เก็บ (collector number)

** = หมายเลขชนิด (species number)

*** = ไม่ปรากฏหมายเลข (มาจากคำดาคิน sine numero)

- E. Smith BK: 2(24), 34(1), 155(27), 160(24), 178(24),
210(24), 515(9), 1000(17)
- Garret BKF: 234(12)
- Hamilton & Congdon BKF: 127(27)
- J.F. Maxwell BK: 70-60(12), 71-342(12), 71-352(20),
71-508(14), 72-366(24), 73-482(8),
73-486(3), 74-608(12), 76-365(25),
76-399(12), 76-646(17), 76-699(14),
s.n.(2)
- K. Bunchuai BKF: 62(4), 1328(14), 1466(3)
- K. Iwatsuki BKF: 252(27)
- K. Suvatabantha BK: s.n.(6)
- M. Tagawa & K. Iwatsuki BKF: 294(27)
- M.C. Lakshnakara BK: 1(1), 414(24), 981(12), 1409(6)
- Mrs. D.J. Collins BKF: 1250(9), 1651(17), 1736(3), 1800(21),
1928(3)
- Noi Mao BK: 224(25)
- N. Fukukuoka BKF: 2175(10)
- Plernchit BKF: 57(6)
- Pradit BK: 366(12), 524(17)
- Prayad BK: 421(2), 527(3), 760(25)
- Put BK: 456(3), 2062(14), 2427(7), 2504(14),
2613(1), 2624(2), 2626(9), 3682(2),
4208(2), 4314(3), 4324(7)
- P. Sangkhachand BK: 24(6), 86(25), 141(14), 2046(12)
- R.C. Lakshnakara BK: s.n.(5)
- Sakol BK: 172(21), 189(12), 202(10), 217(25),
515(24), 516(20), 1095(5), 1308(20)

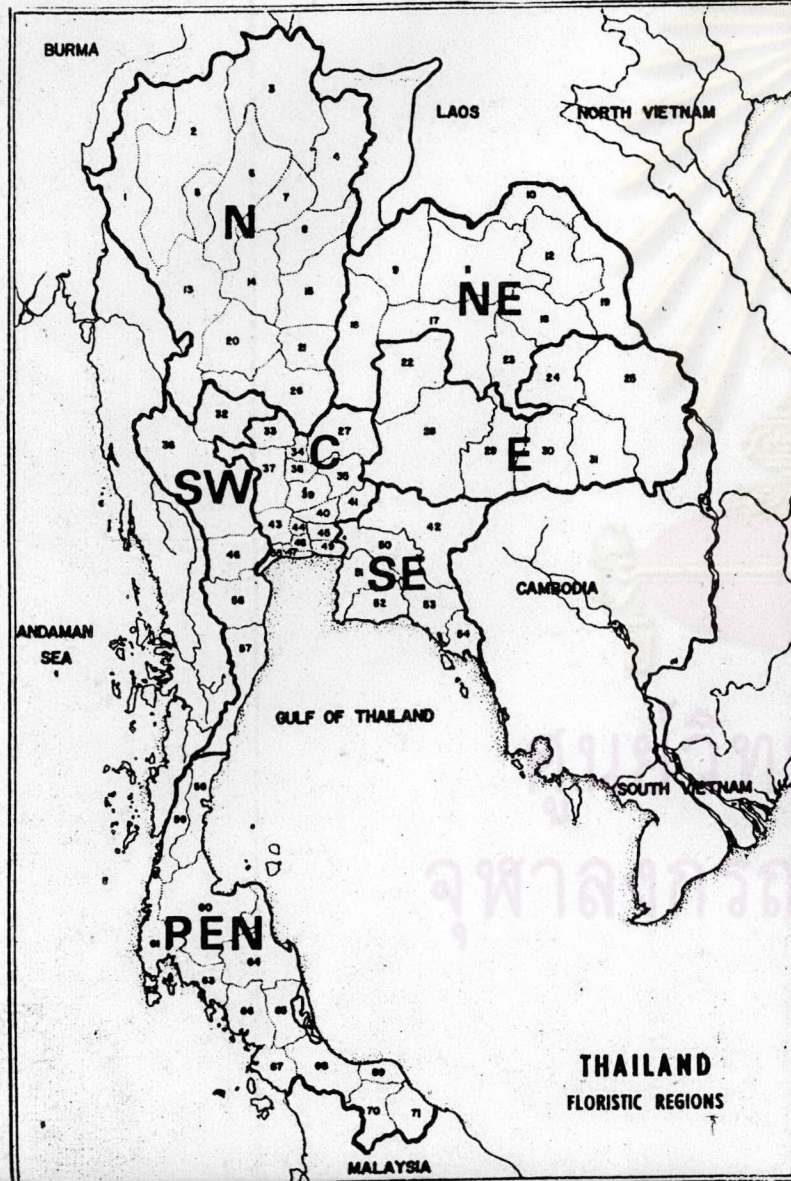
- S. Loweera-amornpan : 1(14), 2(14), 3(10), 4(25), 5(23),
6(24), 7(24), 8(10), 9(25), 10(5),
11(5), 12(21), 13(5), 14(15), 15(24),
16(20), 17(20), 18(19), 19(26), 20(18),
21(27), 22(27), 23(9), 24(1), 25(11),
26(22), 27(15), 28(14), 29(14), 30(1),
31(2), 33(23), 34(21), 35(21)
- S. Sutheesorn BK: 562(14), 591(25), 2024(20), 2142(20),
3107(14), 3124(4)
- Teerayuth BK: s.n.(23)
- T. Boonkird BK: 60(3), 71(3)
- T. Keyama et al. BKF: 15263(27)
- T. Piyakarnchana BK: 5(10)
- T. Smitinand BKF: 3143(27), 4846(14), 11661(12), 12064(12),
s.n.(20)
- Umpai BK: 24(12), 142(2), 251(24), s.n.(3)
- Vacharapong BK: 59(19)
- Vacharee BK: 130(12)
- Winit BK: 1475(17), 1495(17)
- Y. Paisooksantivatana BKF: 499-81(6)

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

แผนที่แสดงการแบ่งภาคของประเทศไทย

FLORISTIC REGIONS AND PROVINCES OF THAILAND

I. NORTHERN

- Chiang Mai 2
- Chiang Rai 3
- Kamphaeng Phet 20
- Lampang 6
- Lamphun 5
- Mae Hong Son 1
- Nakhon Sawan 26
- Nan 4
- Phichit 21
- Phitsanulok 15
- Phrae 7
- Sukhothai 14
- Tak 13
- Uttaradit 8

II. NORTH-EASTERN

- Kalasin 18
- Khon Kaen 17
- Loei 9
- Maha Sarakham 23
- Nakhon Phanom 19
- Nong Khai 10
- Phetchabun 16
- Sakon Nakhon 12
- Udon Thani 11

III. EASTERN

- Buri Ram 29
- Chaiyaphum 22
- Nakhon Ratchasima 28
- Roi Et 24
- Si Sa Ket 31
- Surin 30
- Ubon Ratchathani 25

IV. CENTRAL

- Ang Thong 38
- Chai Nat 33
- Lop Buri 27
- Nakhon Nayok 41
- Nakhon Pathom 43
- Nonthaburi 44

- Pathum Thani 40
- Phra Nakhon (Bangkok) 45
- Phra Nakhon Si Ayutthaya (Ayutthaya) 39
- Samut Prakan 49
- Samut Sakhon 47
- Samut Songkhram 55
- Saraburi 35
- Sing Buri 34
- Suphan Buri 37
- Thon Buri 48

V. SOUTH-EASTERN

- Chachoengsao 50
- Chanthaburi 53
- Chon Buri 51
- Prachin Buri 42
- Rayong 52
- Trat 54

VI. SOUTH-WESTERN

- Kanchanaburi 36
- Phetchaburi 56
- Prachuap Khiri Khan 57
- Ratchaburi 46
- Uthai Thani 32

VII. PENINSULAR

- Chumphon 58
- Krabi 63
- Nakhon Si Thammarat 64
- Narathiwat 71
- Pattani 69
- Phangnga 61
- Phatthalung 65
- Phuket 62
- Ranong 59
- Satun 67
- Songkhla 68
- Surat Thani 60
- Trang 66
- Yala 70

ประวัติ

นายเสริมเกียรติ ลอวีระอมรพันธุ์ เกิดวันที่ 6 พฤศจิกายน 2501 ที่จังหวัดบุรีรัมย์ สำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาชีววิทยา จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น ในปีการศึกษา 2522 เข้าศึกษาต่อชั้นปริญญาโททางด้านวิทยาศาสตร์ ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2523

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย